

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/117/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118235508
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:6118235508.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Silvia Hýbelová a členov: Mgr. Fedor Benka a Mgr. Katarína Arnouldová, v spore žalobcu: Slovenská komora zubných lekárov, so sídlom Fibichova 1877/14, Bratislava, IČO: 17 639 646, právne zastúpený Mgr. Peter Arendacký, advokát, so sídlom Železničiarska 13, Bratislava, IČO: 50 876 686, proti žalovanému: MUDr. U. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXXX/X, B., o zaplatenie 1.125,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Galanta, č.k. 8Csp/82/2018-101 zo dňa 10. januára 2019, takto

rozhodol:

Odvolačí súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ruší a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa domáhal na žalovanom zaplatenia sumy 1.125 eur, ktorá suma predstavuje nezaplatené členské príspevky, aktualizácie poplatky za roky 2015, 2016, 2017 a poplatok za hodnotenie sústavného vzdelávania vykonávaného v roku 2015 a žalovanému priznal voči žalobcovi právo na náhradu trov konania vo výške 100 %, ktoré budú vyčíslené osobitným uznesením súdom prvej inštancie. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil aplikáciou ustanovenia § 34, § 488, § 489, § 494 Občianskeho zákonníka, § 255 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, čl. 1, čl. 5 § 6 ods. 1, 2, § 6 ods. 2 písm. f) Štatútu Slovenskej komory zubných lekárov. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že žalobca je samosprávnou stavovskou a profesijnou organizáciou pôsobiace na území SR zriadenou zákonom č. 578/2004 Z.z. Žalobca k spisovému materiálu pripojil evidenčný list člena Slovenskej komory zubných lekárov. Na tomto evidenčnom liste sa nachádza pečiatka a podpis žalovaného. Na listine sa nachádza dátum 25.9.2002. Na listine chýba dátum registrácie v Slovenskej komore zubných lekárov a tiež evidenčné čísla. Evidenčný list člena obsahuje údaje o adrese žalovaného, jeho telefónne čísla, povolenie na vykonávanie súkromnej praxe, identifikáciu miesta, kde vykonáva súkromnú prax, absolvované vzdelania, osvedčenie o etickej a odbornej spôsobilosti. Z rozhodnutia Nitrianskeho samosprávneho kraja, sp. zn. Ni: CS 3117/2015, CZ 7599/2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť 31.3.2015 vyplýva že dňom 31.3.2015 sa ruší rozhodnutie č. NI: CS 2350/2008 zo dňa 16.5.2008, ktorým bolo žalovanému povolené prevádzkovať zdravotnícke zariadenie v odbore stomatológia. Rozhodnutie bolo okrem účastníkov konania doručené aj iným subjektom a tiež Slovenskej lekárskej komore. Doručené však malo byť Slovenskej komore zubných lekárov. Ustanovenia o záväzkoch, ktoré vznikajú zo zmlúv, sa použijú primerane aj na záväzky vznikajúce na základe iných skutočností upravených v zákone, ak niet osobitnej úpravy. Záväzkovo právny vzťah vzniká predovšetkým na základe právnych úkonov, s ktorými spája právne účinky v podobe záväzkového vzťahu. Právna úprava umožňuje vznik záväzkového vzťahu na základe právnych úkonov. Záväzkovo právny vzťah v právnych úkonov môže vzniknúť vtedy, ak ide o platný právny úkon v zmysle §-u 34 Obč. zákonníka. Žalovaný uviedol, že súkromnú prax zubného lekára začal prevádzkovať v roku 1996, teda za účinnosti zákona č. 13/1992 Zb. podľa §-u 5 tohto zákona členstvo v komore vzniká zápisom do zoznamu a je povinné pre uchádzačov a pracovníkov v neštátnych zdravotníckych zariadeniach. Tento zákon bol zrušený zákonom č. 216/2002 Z.z.. Zo štatútu Slovenskej komory zubných lekárov jednoznačne vyplýva, že zubný lekár sa môže stať členom komory,

ak požiada o zápis do zoznamu členov (čl. 2 ods. 3). Členstvo v komore je dobrovoľné a vzniká zápisom do zoznamu členov (čl. 5 § 6 ods. 1). Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že by žalovaný písomne požiadal o vstup do komory. Žalobca o právnom úkone, ktorým by žalovaný vstúpil do komory nepredložil žiaden dôkaz. Za dôkaz o vstupe do komory zubných lekárov nemožno považovať evidenčný list člena. Na tomto evidenčnom liste chýba dátum registrácie v SKZL ako aj evidenčné číslo. Keďže v spore nebolo preukázané, že žalovaný by vstúpil do komory právne relevantným spôsobom, nie je možné od neho ani požadovať členské príspevky, registračné príspevky, keďže nie je, ani nebol členom Komory zubných lekárov a teda žiaden záväzkovo právny vzťah medzi sporovými stranami nevznikol.

2. Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie. Svoje odvolanie odôvodnil s poukazom na § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP. Uviedol, že musí konštatovať, že záver súdu je v príkrom rozpore s vykonaným dokazovaním a postup, akým k nemu súd dospel zase v príkrom rozpore s ustanoveniami CSP. Poukázal na § 185 ods. 1, 2, § 186 ods. 2 CSP. V prejednávanej veci obe sporové strany zhodne tvrdili, že žalovaný v rozhodnom období bol členom žalobcu. Z rozhodnutia súdu nie je zrejmé, prečo súd pri hodnotení dôkazov, medzi ktoré patrí aj hodnotenie zhodných tvrdení sporových strán, nerešpektoval svoju povinnosť uloženú mu ust. § 186 ods. 2 CSP a zo zhodného tvrdenia strán nevychádzal. Súd nekonštatuje, že by existovala akákoľvek dôvodná pochybnosť o pravdivosti uvedeného zhodného tvrdenia sporových strán a už vôbec súd neuvádza, v čom by táto pochybnosť mala spočívať a ako bola preukázaná jej dôvodnosť. V tomto smere je súdne rozhodnutie prinajmenšom nepreskúmateľné a pri uprednostnení predpokladu riadneho a úplného odôvodnenia rozhodnutia, je potom nezákonné, pretože súd posúdil otázku členstva žalovaného u žalobcu v rozpore so zhodnými tvrdeniami sporových strán bez existencie dôvodnej pochybnosti o ich správnosti, a teda v rozpore s § 186 ods. 2 CSP. Už z vyššie uvedeného je nepochybné, že súd bol povinný posúdiť otázku členstva žalovaného u žalobcu tak, že žalovaný bol v rozhodnom období členom žalobcu. Pre úplnosť však žalobca dopĺňa, že na výslovnú (protiprávnu) výzvu súdu, predložil súdu aj písomnú žiadosť žalovaného o členstvo u žalobcu. Vzhľadom na zjednodušenie administrácie žiadostí jednotlivých členov, žalobca pripravil pre žiadateľov formulár označený ako evidenčný list, ktorého vyplnením a podpisom žiadateľa celkom nepochybné prejavili vôľu stať sa členom žalobcu. Záujemcom vyplnený a podpísaný formulár po jeho doručení žalobcovi predstavoval žiadosť o zápis medzi členov komory. V súvislosti s uvedeným žalobca poukazuje na to, že súd síce uvedený dokument posudzoval, avšak vôbec nie z pohľadu, že išlo o prihlášku za člena Slovenskej komory zubných lekárov, hoci žalobca jednoznačne na pojednávaní dňa 10.1.2019 túto skutočnosť súdu oznámil. Súd posudzoval dokument iba ako určitú formu evidenčnej pomôcky, a preto mu vytkol, že neobsahuje údaj o dátume registrácie a evidenčné číslo. Keďže však ide o prihlášku za člena, je iba logické, že nemôže tieto údaje obsahovať (samotný formulár výslovne vyzýva záujemcu na nevyplnenie týchto údajov - viď pokyn „vyplňte len biele plochy!“), pretože záujemca tieto údaje nemôže v čase podávania prihlášky poznať. Samotný doklad preto iba podporuje zhodné tvrdenia sporových strán o vzniku členstva žalovaného u žalobcu. Poukázal na rozhodnutie sp.zn. I.ÚS 640/2014. Žalovaný doplnil, že hoci od roku 1992 platilo viacero zákonov upravujúcich členstvo v lekárskech komorách, vrátane žalobcu (resp. jeho právnych predchodcov), v súlade s prechodnými ustanoveniami týchto právnych predpisov sa členstvo vzniknuté počas platnosti predchádzajúcich predpisov vždy automaticky ďalej považovalo za členstvo podľa novej právnej úpravy. Poukázal na § 30 ods. 3, § 45 ods. 1 zákona č. 219/2002 Z.z., § 95 ods. 3 zákona č. 578/2004 Z.z.. Súd prvej inštancie prehliadol a neaplikoval platné a účinné prechodné ustanovenia v zákone č. 578/2004 Z.z. a následne na základe absolútne nesprávnej právnej interpretácie spochybnil samotnú existenciu členstva žalovaného u žalobcu, ktorá nie je a ani nikdy nebola medzi sporovými stranami sporná. Autonómia vôle registrovaného zubného lekára sa mohla prejavíť vo forme právneho úkonu podľa § 34 zákona č. 40/1964 Zb., ktorým mohol jednostranne za podmienok uvedených v § 51 ods. 2 písm. a) zákona č. 578/2004 Z.z. o zrušení členstva požiadať. Uvedené vykonal žalovaný až na základe žiadosti o zrušení členstva doručenej žalobcovi dňa 9.7.2018. Práve hrubým zanedbaním a nezájumom zo strany žalovaného nastala vzniknutá situácia. Práve z dôvodu, že zo strany žalovaného nedošlo k doloženiu žiadneho dokladu preukazujúceho nárok na zľavnené členské, nebolo možné zo strany žalobcu o zľave rozhodnúť. Navrhol, aby odvolací súd zmenil odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobe vyhovie, alebo aby odvolaním napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Súčasne žiadal odvolací súd, aby žalobcovi priznal voči žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

3. Vyjadrenie k odvolaniu podal žalovaný. Uviedol, že toto správanie sa žalobcu pokladá za demonštráciu sily a nadradenosti orgánu voči občanovi obyčajnému radovému človekovi, k ľudskému jedinovi.

Posledných päť rokov praxe ešte pred definitívnym ukončením už trpel duševnou vyčeranosťou, telesným a psychickým vyčerpaním, dospel do štádia totálneho vyhorenia, prestával adekvátne reagovať na dianie okolo neho, nič ho v podstate nezaujímalo, nemal dosť sily zaoberať sa s nimi. Vzhľadom na vyššie uvedenom popise jeho komplexného stavu aj celé týždne a mesiace nereagoval a nečítal žiadne maily, nič neriešil. A keď aj náhodou v zlepšenejšom stave po dlhom čase aj niečo prečítal, výsledkom bola zábudlivosť, výpadok z pamäte, keď nepristúpil k riešeniu hneď, ale nato nemal silu. Poberá dôchodok zhruba 480,- eur, presnejšie suma činí 476,40 eur. Z tejto sumy spláca pôžičku pre E. O. vo výške 17.125,- eur, mesačne po 250,- eur. Pre B. O. spláca cez spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o. sumu 10 eur mesačne a pre Y. O. spláca 25,- eur mesačne cez spoločnosť MCGA Legal s.r.o. s výhľadom doby splatenia zhruba ešte štyri roky. E. O. bude splácať sedem a pol roka. Po spočítaní a odpočítaní mu zostane suma 191,40 eur, čo je mierne pod hranicou životného minima. Z tejto sumy mu chce ešte zobrať žalobca? Z tohto mála si šetrí na rakvu a pohrebné výdavky. Žalobcovi chýba komplexný morálny kódex človeka. Vlastne ani nie je, lebo je inštitúcia. Žiadal súd, aby opätovne v plnom rozsahu aj s požiadavkou o náhradu súdnych trov zamietol žalobu, pretože v nej nejde o nič iné, ako dokazovanie právnej sily a nároku na získanie finančného zisku na jeho úkor.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací postupoval podľa ustanovení CSP a takto po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, 380 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie je podané dôvodne.

5. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 8Csp/82/2018 bolo zaplatenie sumy 1.125,- eur s príslušenstvom z právneho dôvodu, že žalovaný ako člen Slovenskej komory zubných lekárov nezaplatil členský príspevok za rok 2015 vo výške 360 eur, aktualizčný poplatok za rok 2015 vo výške 5 eur, poplatok za hodnotenie sústavného vzdelávania vykonaného v roku 2015 vo výške 10 eur, členský príspevok za rok 2016 vo výške 360 eur, aktualizčný poplatok za rok 2016 vo výške 15 eur, členský príspevok za rok 2017 vo výške 360 eur, aktualizčný poplatok za rok 2017 vo výške 15 eur.

6. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý žalobu zamietol a žalovanému priznal voči žalobcovi právo na náhradu trov konania vo výške 100 %, ktoré budú vyčíslené osobitným uznesením súdom prvej inštancie.

7. „V sporovom konaní, ktoré je dôsledne ovládané tzv. prejednávacím princípom (princípom formálnej pravdy) sú účastníci povinní substancovať svoje skutkové tvrdenia a dôkazné návrhy v jednotlivých procesných úkonoch. Hovoríme o tzv. povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti. V sporových konaniach je nesplnenie povinnosti tvrdenia i dôkaznej povinnosti stíhané tzv. bremenom tvrdenia a dôkazným bremenom. Nepriaznivý následok nedostatočného substancovania a skutkového stavu (je jedno, či zo strany žalobcu, alebo žalovaného v sporovom konaní) sa prejaví až v nepriaznivom meritórnom rozhodnutí pre účastníka, ktorý svoje bremeno tvrdenia, prípadne dôkazné bremeno neuniesol.“ (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3 Obdo 18/2014 zo dňa 29.4.2014)

8. K odvolacej námietke žalobcu, že súd posúdil otázku členstva žalovaného u žalobcu v rozpore so zhodnými tvrdeniami sporových strán bez existencie dôvodnej pochybnosti o ich správnosti, a teda v rozpore s § 186 ods. 2 CSP, je na mieste uviesť, že CSP neumožňuje aplikáciu vyšetrovacieho princípu, nakoľko civilné sporové konanie je ovládané princípom formálnej pravdy. To znamená, že strany sporu majú povinnosť tvrdiť a svoje tvrdenia preukázať. Ustanovenie § 186 ods. 2 CSP zakotvuje, že v prípade, že strany sporu prednesú zhodné tvrdenia a zároveň neexistuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti, súd vychádza zo zhodných tvrdení strán sporu. V preskúmanom prípade ako žalobca (č.l. 11) tak aj žalovaný (č.l. 77-list žalovaného adresovaný žalobcovi obsahujúci žiadosť o nový predpis členských príspevkov, č.l. 84-žiadosť žalovaného o zrušenie jeho registrácie u žalobcu) zhodne tvrdili, že žalovaný bol členom žalobcu. Nebol žiadny dôvod, aby sa súd prvej inštancie zaoberal vznikom členstva žalovaného. Na pojednávaní zo dňa 4.10.2018 (č.l. 82) dospel súd k záveru, že ide o spotrebiteľský vzťah, kde z vlastnej iniciatívy vykoná dôkaz výsluchom prezidenta zubárskej komory, ktorému adresoval výzvu na predloženie na pojednávaní žiadosti žalovaného o členstvo v komore. Odvolací súd má za to, že v danej veci nejde o spotrebiteľský vzťah a tvrdenie žalobcu o členstve žalovaného žalovaný

nepoprel. Postupom súdu prvej inštancie, ktorý sám zospornil nespornú skutočnosť a len na jej základe zamietol žalobu bolo porušené právo žalobcu na spravodlivý proces.

9. Ďalšie argumenty strán odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Preto na ostatnú argumentáciu zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, no už nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

10. Súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal skutočnosťami tvrdenými žalobcom v žalobe a popretými žalovaným ohľadne nároku a jeho výšky. Sporným je zánik členstva a nie jeho vznik, ktorému venoval súd nedôvodne celé dokazovanie. Keďže dôvodnosti žalobného nároku na základe tvrdení žalobcu sa súd prvej inštancie nevenoval odvolací súd nemohol posúdiť správnosť jeho rozhodnutia.

11. Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom si súd prvej inštancie vyrieši ako prvé otázku, ktoré skutočnosti sú sporné a ktoré skutočnosti sú nesporné a sporné bude dokazovať a následne výsledky vykonaného dokazovania riadne vyhodnotí a vo veci opätovne rozhodne, pričom nové rozhodnutie náležite v súlade s ustanovením § 220 CSP odôvodní V novom rozhodnutí rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

12. Uvedené rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).